

ÜNİTE VII.**SON PEYGAMBER HZ. MUHAMMED****BU ÜNİTEDE NELER ÖĞRENECEĞİZ?**

- 1-İslâm'ın Doğduğu Ortam
- 2-Hz. Muhammed'in Çağrısı: Mekke Dönemi
 - 2.1.İlk Vahiy:Yaratan Rabb'inin Adıyla Oku
 - 2.2.Yakın çevreye Çağrı
 - 2.3.Çağrının Yaygınlaşması
 - 2.4.Hicret Olayı
- 3-Hz. Muhammed'in Çağrısı: Medine Dönemi
 - 3.1.Peygamberimizin Mescidi ve Sosyal İşlevi
 - 3.2.Eğitme ve Öğretme Etkinlikleri
 - 3.3.Toplumsal Barışın Kurulması
 - 3.4.Veda Hutbesi ve Hz. Peygamberin Vefatı
- 4-Kuran'da Hz. Muhammed
 - 4.1.Hz. Muhammed'in İnsanî Yönü
 - 4.2.Hz. Muhammed'in Peygamberlik Yönü

BU ÜNİTEYE NEDEN ÇALIŞMALIYIZ?

Bu üniteye çalıştığımızda,

- *İslam'ın doğduğu ortam konusunda bilgi sahibi olacak,
- *Hz. Muhammed'in Mekke Dönemindeki İslâma daveti konusunda bilgi sahibi olacak,
- *Hz. Muhammed'e Cebrail aracılığı ile gönderilen ilk vahiy hakkında bilgi edinecek,
- *Hicret Olayı'nı, ve hicretin tarihteki önemi kavrayacak,
- *Peygamberimizin insanî ve peygamberlik yönlerini tanımlayacak,
- *Peygamberimizin mescidi ve mescidin sosyal işlevi hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olacak,
- *Veda Hutbesi ve Hz. Peygamberin vefatı hakkında bilgi sahibi olacaksınız.

BU ÜNİTEYE NASIL ÇALIŞMALIYIZ?

Bu üniteye,

- *Konu içinde geçen soruları yanıtlayınız.
- *Uyarı, tanım ve dikkat bölümlerini dikkatle okuyunuz.
- *Konu içinde geçen terimlerin anlamlarını ve tanımları tekrarlarla iyice öğreniniz.
- *Konu içinde geçen ayetlerin anlamları ile ilgili daha fazla bilgi almak için Kur'an-ı Kerim Türkçe Meali'ne bakabilirsiniz.
- *Konularla ilgili daha fazla bilgi almak için kitabınızın sonundaki kaynaklardan yararlanınız.

1-İSLAMIN DOĞDUĞU ORTAM

İslam, yedinci yüzyılda Arabistan'da doğdu. O sırada Arabistan, ticaret yollarının geçtiği önemli bir yerdeydi.

Kâbe hangi peygamber tarafından yapıldı?

Hız. İbrahim tarafından Mekke şehrinde yapılan Kâbe, hem ticari hem de dinî merkez haline gelmişti. Mekke şehri, birçok kültürün bulunduğu bir yerdi. Ayrıca şiir, edebiyat ve söz sanatları yarışmaları bu şehirde yapıyordu.

Cahiliyye döneminin özellikleri nelerdi?

Arabistan ticari yönden zengin olmasına rağmen ahlâkî davranışlar açısından olumsuzlukların egemen olduğu bir yerdi. Putlara tapanlar çoğunlukta idi. Ahlak, erdem, yardımlaşma gibi güzel davranışlar yoktu. Adaletin yerini zulüm, sadaka ve yardımlaşmanın yerini faiz, merhametin yerini sömürü almıştı. İçki, kumar ve zulüm çok yaygındı. Kadınlara ve kız çocuklarına hiçbir değer verilmiyordu. Kız çocuğu doğurmak utanç verici bir durum olarak kabul ediliyordu. Köleliğin çok yaygın olduğu toplumda, insanlara değer verilmiyordu.

Arapların bir çoğu, Allah'a inandıkları halde çok sayıda puta da tapıyorlardı. Putları Allah ile kendileri arasında elçi kabul ediyorlardı. Ayrıca Hristiyanlık ve Musevilik dinine inananlar da bulunuyordu. Bunun yanında sayıları az da olsa hanif denilen insanlar vardı.

Hanif; Hz. İbrahim'in dinine ve Allah'ın varlığına ve birliğine inanan, putlara tapmayan insanlara verilen isimdir.

İslamiyet, işte böyle bir ortamda doğdu. İslam öncesinde yaşanan bu hayata Cahiliye Dönemi denilmektedir.

2- H.Z. MUHAMMED'İN ÇAĞRISI: MEKKE DÖNEMİ

H.z. Muhammed, çocukluk ve gençlik dönemlerinde Cahiliyye Dönemine ait kötü davranışlara bulaşmamıştır. Peygamberimiz, doğruluğu ve dürüstlüğünün yanında barışçı ve uzlaşmacı bir kimliğe sahipti. Kâbe onarımında Hacerül Esved denilen taşın yerine konulmasında çıkan anlaşmazlığı büyük bir incelikle ve tatlılıkla çözmüştür. Peygamberimiz, 25 yaşında iken, bütün Mekke halkının güvenini kazanan 40 yaşındaki H.z. Hatice ile evlenmiştir. H.z. Hatice, ticaretle uğraşan zengin bir kadındı.

Mekkeliler peygamberimize hangi lakabı takmışlardı?

Mekke halkı ona güvendiği için Muhammedül Emin (Güvenilir Muhammed) adını vermişti.

2.1. İLK VAHİY:YARATAN RABB'İNİN ADIYLA OKU!

Peygamberimiz, zaman zaman Mekke yakınlarındaki Hira Dağı'na çıkıyor ve düşünceye dalıyordu. O, toplumun insanlığın kötü davranışlarını görüyor ve insanlığın huzur, barış ve mutluluğu için kendini düşünceye veriyordu. Burada Allah'ın varlığını ve birliğini, evrenin yaratılışını insanların içinde bulunduğu kötü durumları düşünüyordu. Bir gün yine 610 yılının Ramazan ayında Hira mağarasında iken, vahiy meleği Cebrail ile karşılaştı. Cebrail, Peygamberimize seslenerek, "**Oku**" dedi. Peygamberimiz, "**Ben okuma bilmem**" diye cevap verince Cebrail, onu kucaklayıp iyice sıktıktan sonra tekrar "**Oku**" dedi.

İlk inen ayetler hangileri idi?

Peygamberimiz yine aynı cevabı verince Cebrail "Alâk Suresi"nin ilk beş ayetini okudu. Bu ayetler aynı zamanda Kur'anı Kerim'in ilk ayetleridir: "**Yaratan Rabb'inin adıyla oku. O insanı alaktan yarattı. Oku, Rabbin sonsuz iyilik ve kerem sahibidir. Kalemle yazmayı öğretti. İnsana bilmediğini o öğretti.**"

Çok heyecanlanan Peygamberimiz, hemen evine gelip eşi H.z. Hatice'ye kendisini örtmesini istedi. Sakinleştikten sonra başından geçenleri H.z. Hatice'ye anlattı. H.z. Hatice ona destek olarak şöyle dedi."Hiç korkma. Çünkü sen, bütün insanları derin bir sevgi ile sevdin, çevrene iyi davrandın, hısum ve akrabayı kolladın, misafiri ağırladın, sıkıntıya düşenlere yardım ettin. Allah iyi kulunu hiç üzer mi?"

2.2. YAKIN ÇEVREYE ÇAĞRI

Peygamberimize ilk vahiy geldikten sonra uzun bir zaman vahiy gelmedi. Daha sonra Cebrail meleği vasıtasıyla 23 yıl sürecek olan vahiyler gelmeye başladı. İkinci olarak gelen ayetler ise Müddessir Suresi'nin ilk ayetleridir. "**Ey örtüsüne bürünmüş yatan. Kalk da uyar. Rabbini yücelt. Giydiklerini temiz tut. Kötü şeyleri terke devam et.**" (1-5). Bunun üzerine Peygamberimiz önce yakın çevresine, gelen ayetleri anlatmaya başladı. Çevresindekilerden putlara tapmaktan vazgeçmelerini Allah'ın bir ve ortaksız olduğuna inanmalarını istiyordu. Onları puta tapmaktan vazgeçmeye ve İslâmiyet'e davet ediyordu.

İlk müslümanlar kimlerdir?

Kendisine ilk inanan; eşi Hz. Hatice sonra Hz. Ali, Hz. Zeyd, Hz. Ebu Bekir'dir. **Bunlara ilk müslümanlar denir**

Peygamberimiz, dinimizi üç yıl boyunca gizli gizli yakın çevresindekilere kimselere anlattı. Dar-ül Erkam adlı bir kişinin evinde çok gizli bir şekilde toplantılar yapılıyordu. İlk inen ayetleri Peygamberimiz, kendine inanan çok az bir kişiye anlatıyordu. Bu toplantılar güvenlik ve müşriklerin baskıları nedeniyle daha çok gece yapılıyordu. Gelen vahiylerdeki dini öğretiler uygulanıyor, ibadetler yapılıyordu.

Peygamberimizin, İslâmı anlatmasından putperest müşrikler hoşlanmamıştı. Çünkü dinimiz, dürüstlüğü, temizliği, adaleti, insan haklarına saygıyı getirmiş, zalimliği, kabalığı, gururu, putlara tapmayı ve Allaha ortak koşmayı yasaklamıştı. Hayatlarını zulüm ve haksızlık üzerine Kur'an Mekke müşrikleri İslâm'a ve Peygamberimize karşı cephe almaya başladılar.

2.2. ÇAĞRININ YAYGINLAŞTIRILMASI

Peygamberimiz İslâm davetini anlatmaya önce yakın akrabalarından başladı. Daha sonra ise toplumun diğer kesimlerine ilâhi daveti ulaştırdı. İslamiyetin yayılmasından rahatsız olan putperest müşrikler sert tedbirler almaya başladılar. Önce, himayesi altında bulunduğu amcası Ebu Talib'e gidip, Peygamberimizin "dava"sından vazgeçirmesini istediler. Hatta, vazgeçmesi halinde peygamberimize para, Kâbe'nin anahtarı ve şehrin en güzel kızını vereceklerini bildirdiler. Amcası Ebu Talib bu durumu peygamberimize iletince Peygamberimiz, "**Ey amca, git o müşriklere söyle. Güneşi sağ avucuma, ayı da sol avucuma koysalar ben bu hak bildiğim davamdan vazgeçmem.**" demiştir.

İlkönce yakın çevreye gizli gizli yapılan islama davetler "Şimdi sen ne ile emroluyorsan apaçık bildir..."(Hicr 94) ayetiyle açık açık yapılmaya başlandı.

Peygamberimiz her fırsatta Mekke dışından gelen yabancılara İslâmiyeti anlatıyordu. İslâma davetin 11. yılı sonunda hac için Medine'den gelen altı kişiye dinimizi anlattı. Ertesi sene ise, bu kişiler on iki kişi olmuştu. Bunların Akabe denilen yerde peygamberimize bağlılıklarını ilan etmesi olayına Birinci Akabe Biatı denir. Peygamberliğinin 13. yılında ise Medine'den yetmiş beş kişinin gelip biat etmesine İkinci Akabe Biatı denir.

2.4.HİCRET

İslam tarihinde 622 yılında Peygamberimiz ve ona inanların Mekke'den Medine'ye göç etmesine hicret denir. Hicret, hicri takvimin başlangıcıdır.

İslâmiyetin onüç yıl süren Mekke döneminde, putperestlerin işkence ve zulümlerine rağmen birçok kişi İslam dinini seçmişti.

İşkence ve zulümler sonucunda peygamberliğin 5.ve 6. yılında Habeşistana iki grup halinde müslümanlar göç etmişlerdi. Bu arada Yüce Allah, Peygamberimizin Mekke'den Medine'ye (hicret) göç etmesine izin verdi. Bu sıradan bir göç değildi. Hz. Muhammed, Medine'de İslâm'ı anlatmak ve yaymak için göç edecekti.

Mekkelî müslümanlar, evlerini, yurtlarını bırakıp, gizlice Medine'ye göç etmeye başladılar. Mekke'de sadece Hz. Ebu Bekir, Hz. Ali, Peygamberimiz ve çok az müslüman kalmıştı. Putperestler, Peygamberimizi öldürmek ve islamiyeti yok etmek için gizlice toplandılar. Her kabileden belirli kişiler, geceleyin gizlice Peygamberimizi yatağında iken öldüreceklerdi. Yüce Allah Peygamberimize bu olayı bildirince Hz. Muhammed tedbir aldı. Yatağına Hz. Ali'yi yatırarak, geceleyin gizlice Hz. Ebu Bekir ile birlikte Medine'ye doğru yola çıktı. Yatakta Hz. Ali'yi bulan müşrikler, Peygamberimizi yakalayana yüz deve ödül vereceklerini bildirdiler.

Peygamberimiz hicret ederken nerede gizlendi?

Peygamberimiz ve Hz. Ebu Bekir, kızgın çöldeki yorucu bir yolculuktan sonra Sevr Mağarası'nda gizlendiler. Müşrikler, bütün aramalara rağmen onları bulamamışlardı. En sonunda Sevr Mağarası'nın önüne kadar geldiler. Mağaranın ağzı bir örümcek ağıyla örülmüştü. Bunu gören putperestler, mağarada kimsenin olmadığını sanıp, umutsuzca Mekke'ye döndüler.

Peygamberimiz, Medine'ye bir saatlik uzaklıkta bulunan Kuba'da bir mescit yaptırdı. İlk cuma namazının kılındığı bu mescit aynı zamanda İslâm tarihindeki ilk mescittir.

Hz. Muhammed ve Hz Ebu Bekir'in gelişlerini büyük bir sevinç ile karşılayan müslümanlar, Peygamberimizi misafir edebilmek için birbirleriyle yarıştılar.

Ensar ve muhacir terimlerinden ne anlıyorsunuz?

Mekke'den Medine'ye göç edenlere yardım eden Medineli Müslümanlara Ensar denir. Mekke'den Medine'ye göç edenlere ise Muhacir denir. Ensar, muhacirlere para, iş ve ev vererek dinimizde kardeşlik, dayanışma ve yardımlaşmanın en güzel örneğini göstermişlerdir.

3-HZ. MUHAMMEDİN ÇAĞRISI: MEDİNE DÖNEMİ

Müslümanlar Medine'de Mekke Dönemi'ne oranla daha rahat bir ortamda yaşadılar. Bu arada devamlı bir şekilde Kuran ayetleri geliyordu. Gelen ayetleri Müslümanlar ezberleyip, Peygamberimizin emriyle korunması ve gelecek nesillere aktarılması için yazıyorlardı. İslamiyet, birçok yerde hızla yayılmaya devam ediyordu.

3.1.PEYGAMBERİMİZİN MESCİDİ VE SOSYAL İŞLEVİ

Hicretten sonra peygamberimiz, Hz. Ebu Eyüp Ensari'nin evinin yanında boş bir arsayı satın alıp üzerine mescit yaptırdı. Mescidin yanına da kendisi için odalar yaptırdı. Sonra misafir olarak kaldığı evden bu odalara taşındı. Mescidinebi olarak adlandırılan ve bugün hacılarımızın ziyaret ettiği mescit burasıdır. Mescidin yapımında Peygamberimiz taş ve kerpiç taşımıştır.

Mescidinebi'nin özellikleri nelerdi?

Mescidinebi mütevazi fakat birçok unsuru içinde taşıyan bir mescid idi. Orada tüm namazlar, müslümanların katılımıyla (cemaatle) kılınyordu. Namazlardan sonra Peygamberimiz müslümanlara yeni gelen ayetleri okuyor, İslam'ın emir ve yasaklarını açıklıyordu. Ayrıca Mescidin hemen yanında bulunan odalarda kalan fakir ve kimsesiz öğrencilere islami bilgiler peygamberimiz tarafından öğretiliyordu. Birlik ve beraberlik açısından bu mescidin çok büyük önemi vardır. Birçok kişi, başkalarına ait sorunları, sevinçli durumları mescitte öğreniyordu. Ayrıca, karşılaşılan sorunlara ortak çözümler üretiliyor, ortak kararlar alınıyordu. Gelen yabancı heyet ve konuklar burada ağırlanıyordu. İslâma davet için yabancı devlet adamlarına yazılan mektuplarda bu mescitte yazılıyordu.

Görüldüğü gibi mescitte namazların topluca kılınmasının yanında sosyal ve ekonomik birçok kararlar da alınıyordu.

3.2. EĞİTME VE ÖĞRETME ETKİNLİKLERİ

İlk emri "Oku" olan İslam dini, eğitim ve öğretime büyük önem verir. Peygamberimiz, bir sözünde "**İlim kadın erkek her müslümana farzdır (gereklidir).**" "**Beşikten mezara kadar ilim öğreniniz**" buyurmuştur. (Buhari İlim).

Suffe'nin eğitim ve öğretime katkısı ne olmuştur?

Peygamberimiz Mescidinebi'yi yaparken üstü kapalı olarak **Suffe** denilen, mescide bitişik bir yer ayırmıştır. Burada fakir ve kimsesiz öğrenciler ücretsiz yatılı olarak barınıp eğitim görüyorlardı. Vakitlerini ibadet, eğitim ve ilim öğrenmekle geçiren bu öğrencilerin öğretmeni Peygamberimizdi. İslam'a yeni giren gruplara İslam'ı öğretmek için burada yetişenler görevlendiriliyordu.

Suffe, İslam tarihinde ilk kurulan okuldur.

Peygamberimizin sözlerinin günümüze kadar ulaşmasında büyük emeği geçen Ebu Hureyre de Suffe'de yetişmiştir.

Dinimizin ilime verdiği önemi bir örnekle açıklayabilir misiniz?

624 yılında yapılan Bedir Savaşı sonucunda müslümanlar tarafından ele geçirilen müşrik esirler vardı. Müslümanlardan on kişiye okuma-yazma öğretmeleri karşılığında müşrik esirlerin serbest bırakılacağı müjdesi verildi. Peygamberimiz bu davranışı ile, okuma yazmaya ve bilgi sahibi olmaya ne kadar önem verdiğini göstermiştir.

3.3. TOPLUMSAL BARIŞIN KURULMASI

Cahiliyye döneminde kabileler arasında uzun süreden beri devam eden anlaşmazlıklar, geçimsizlikler hatta kan davaları bulunmakta idi. Medine'nin ünlü ve köklü iki kabilesi Evs ve Hazrec arasında da uzun süreden beri devam eden anlaşmazlıklar bulunmakta idi. Anlaşmazlıkların altında yatan ise, siyasi, ekonomik nedenlere dayanıyordu. Evs ile Hazrec kabileleri arasında savaşların bile çıkmasına neden olan anlaşmazlıkların toplumsal barış ve huzur adına çözülmesi gerekiyordu. Aslında iki kavim de barış istiyordu. Hz. Peygamber, Medine'ye hicretinden sonra bu iki kabile arasında yıllardır devam eden sorunları çözmüştür. Her iki kavmi kardeş ilan etmiş, birbirlerinden helalleşip özür dilemelerini istemiştir. Bu olay nedeniyle Kur'an'ın Al-i İmran Suresi 103. ayeti inmiştir. Bu ayette Allah şöyle buyurmaktadır: " Hep birlikte Allah'ın ipine sınımsız sarılın, parçalanmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani siz birbirinize düşman kişiler idiniz de O, gönüllerinizi birleştirmişti. O'nun nimeti sayesinde kardeş kimseler olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi O kurtarmıştı...." Medine'de Müslümanlardan başka Beni Kaynuka, Beni Nadir ve Beni Kurayza toplulukları vardı. Bu kabileler Yahudi idi. Peygamberimiz, dinin herkese ulaştırılması için toplumsal barışın her şeyden çok önemli olduğuna inanıyordu. Bu yüzden Yahudiler, Müşrikler ve Müslümanlar arasında geniş perspektifli bir antlaşma yapıldı. Adına Medine Sözleşmesi denilen bu antlaşmayla:

- a- Herkesin hakkının kutsal olduğu ve korunacağı vurgulanıyordu.
- b- Barış ve huzurun kaçınılmaz olduğuna yer verildi.
- c- Hiç kimseye dinî baskı, işkence ve kötü muamelenin yapılamayacağı belirtildi.
- d- Medine'ye saldırı karşısında ortak hareket etme kararı alındı.

Bu antlaşmayla Medine'de toplumsal uzlaşma sağlanmıştır. Ayrıca bu antlaşma bir süre de olsa toplumda huzur ve güvenin sağlanmasına zemin hazırlamıştır. Bu antlaşma sonucunda Müslümanlar dinlerini huzurlu ve güvenli bir şekilde yaşama olanağı bulmuşlardır.

3.4.VEDA HUTBESİ VE HZ. MUHAMMED'İN VEFATI

Peygamberimiz, Hicret'in 10. yılında (632) tekrar Mekke'ye gelerek Veda Haccı'nı yaptı. Bu hac sırasında yüz binden fazla müslüman hazır bulundu. Peygamberimiz bu insanlara bir hutbe okudu.Buna Veda Hutbesi denir.

Veda Hutbesi'nin İslam tarihindeki yeri ve önemi büyüktür. Çünkü bu hutbe, Sevgili Peygamberimizin Allah'tan getirdiği mesajların özü niteliğindedir.

Veda Hutbesi'nin içeriğinde neler vardı?

Veda Hutbesi'nde İslam'ın ana kaynağının Kur'an-ı Kerim olduğu vurgulanmaktadır. Kuran'a müslümanların sınıksız bağlanmaları istenmektedir. Ayrıca kan davasının, zulmün, haksız kazancın ve ırkçılığın yanlışlığına dikkat çekilmektedir. Bu hutbede, kadın haklarına önem vermek, iffetli olmak, ve emanete hıyanet etmemek gibi güzel huylar teşvik edilmiştir.

Veda Hutbesi'nde bildirildiğine göre:

- *İslâmiyetten önceki cahiliye gelenekleri kaldırılmıştır.
- *Bütün insanlar eşittir.
- *Can, mal ve namus kutsaldır, her türlü tecavüzdten korunmuştur.
- *Emanetler sahiplerine verilmelidir.
- *Haksız kazancın her türlü sü yasaklanmıştır.
- *Kan davaları kaldırılmıştır.
- *Erkekler,kadınlar birbirlerinin haklarına saygılı olmalıdır.
- *Bütün müslümanlar kardeşlerdir.

Veda Hutbesi, İslâm tarihinde kadına ve köleye çeşitli haklar vermiştir. Ayrıca bu hutbe toplum huzurunu sağlayan hükümler içermektedir.

HZ. MUHAMMED'İN VEFATI

Veda Haccı ve Veda Hutbesi Peygamberimizin bir ayrılık mesajı niteliğinde oldu. Çünkü bu hacdan bir süre sonra hastalandı.Peygamberimiz peygamberlik görevini tamamlamış, insanlar arasında huzur ve barışı sağlamıştı. Hastalığı günden güne artan Peygamberimiz, altmış üç yaşında iken 8 Haziran 632 yılında vefat etti.

Peygamberimizin 23 yıllık peygamberlik hayatının 13 yılı Mekke'de 10 yılı da Medine'de geçmiştir.

4-KURAN'DA HZ. MUHAMMED

Kur'an'da Hz. Muhammed insanlara dini açıklayan ve öğüt veren kimse olarak bildirilmektedir. Maide suresi 99. ayetinde **"Peygambere düşen sadece insanlara dini açıklamaktır(tebliğ etmektir)."** buyurulmaktadır. Yine Kur'an-ı Kerim'de **"Ey Muhammed, Sen öğüt ver. çünkü sen sadece uyarıcısın. Sen onlara zor kullanma."** (Gaşiye 21-22) denilmektedir.

Kuranı Kerimde Peygamberimiz ile ilgili birçok olay anlatılmaktadır. Onun hayatı, Peygamberlik mücadelesi hatta ve hatta evliliklerine varıncaya kadar birçok konu ayetlerde bulunmaktadır.

4.1.HZ MUHAMMED'İN İNSANİ YÖNÜ

Peygamberimiz, Allahın sevgili kuludur. O peygamber olmasının yanında bir insandı. İnsanlara dünyada ve ahirette mutlu olmanın yollarını gösterdi. Öğrettiği ahlak ilkelerini ve ibadet şekillerini önce kendisi uyguladı.

Hz. Muhammed bir insandır. Yemesiyle, içmesiyle, uyumasıyla, evlenmesiyle diğer insanlardan bir farkı yoktur. Bu gerçek Kur'an'da şöyle dile getirilmektedir: **".... Ben sadece insan olan bir elçiyim."** (Kehf 110). Peygamberlerin melek olmadığı ve insan üstü özelliklere sahip olmadıkları da yine Kur'an'da bize bildirilmektedir. (Hud 31) Peygamberler de diğer peygamberler gibi yaptıklarından sorumlu tutulacaklardır. (Araf 6). Yine Hz. Peygamberin herkese karşı çok şefkatli, merhametli olduğu bizlere bildirilmektedir. (Şuara 215) Burada sadece bir bölümünü aldığımız ayetlerde Hz. Peygamber'in insan olduğu gerçeğine sık sık vurgu yapılmaktadır. O yemesi, içmesi, davranışları ile bir insandı. İnanmayanlar onun bir insan olarak peygamber olamayacağını iddia edince Yüce Allah Kuranı Kerim'de, şöyle buyurdu; **"Ve biz dediler. Sana asla inanmayacağız. Taki yerden bir pınar akıtasın. Yahut senin hurma ve üzüm bağların olsun da aralarında gürül gürül ırmaklar akıtasın..... De ki Rabb'imi tenzih ederim. Ben elçi (peygamber) olan bir insandan başka birşey değilim. Zaten insanların çoğunun kendilerine hidayet geldiği zaman iman etmemelerinin sebebi:'Allah bula bula bir insanı mı seçip halka elçi gönderdi.' demeleridir. Deki onlara:'Eğer yeryüzünde yerleşip dolaşan melekler olsaydılar, biz de onlara gökten elçi olarak bir melek gönderirdik."** (İsra 90-94)

Peygamberimiz güzel ahlâklı bir insandı. Kadınlara son derece nazik davranır, ev işlerinde onlara yardım ederdi. Misafiri çok sever, onlara bizzat kendisi hizmet ederdi. Müslüman olmayanlardan kendisini ziyarete gelenlere de aynı şekilde davranırdı. O, kimseye kötü söz söylememiş, kırıncı bir davranışta bulunmamış ve ömründe kimseyi azarlamamıştı. Güler yüzlü, tatlı sözlü idi. Başkaları konuşurken onları dinler, sözlerini kesmezdi. Kişilerin kusurlarını yüzüne vurmazdı. Peygamberimizin yaşayışı sade ve temiz idi. Bedenini, dişlerini ve elbisesini daima temiz tutardı. Doğru sözlü olup, verdiği sözden dönmezdi.

Doğruluğu ve güvenilirliği nedeniyle kendisine Güvenilir Muhammed (Muhammedül Emin) ismi takılmıştı.

Peygamberimiz, çok cömertti. Kendinden birşey isteyen hiç kimseyi boş çevirmezdi. Fakat dilencililiği sevmeyi, bundan kurtulmaları için çalışıp kazanmanın yollarını gösterirdi. Bağışlamayı sever, kendisine kötülük edenlere bile iyilik ederdi. Yaşlılara saygılı davranır, küçüklere sevgi ve şefkat gösterirdi. Tembelliği, boş oturmayı sevmezdi.

4.2.HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİK YÖNÜ

Son din olan İslâmiyetin Peygamberi Hz. Muhammed, Kuran'ın doğru bir şekilde algılanması ve bu bilgilerin hayata geçirilmesinde örnek teşkil etmiştir. Kuran'ı Kerim, Hz. Muhammed'in kimliğini belirlemede ana kaynaktır.

Peygamberimiz olağanüstü bir varlık değil bir insandı. Ama, ibadeti, örnekliği, ileri görüşlülüğü yardımseverliği ve hoşgörüsü ile insanların ahlakça en üstünü idi.

Hz. Muhammed bir insandı. Onu tanrı yerine koymamalıyız. Çünkü o insanlara Allah'ın emir ve yasaklarını açıklayan bir peygamberdir.

Kur'an-ı Kerim'de Peygamberimizin insanlara müjdeleyici olarak gönderildiğini ifade eden ayetler vardır. "**Biz seni sadece müjdeleyici ve insanları uyarıcı olarak gönderdik.**" (Furkan 56). Kehf Suresi 110. ayeti kerimede de "**De ki, 'bende ancak sizin gibi bir insanım. Ancak bana ilahınızın tek bir ilah olduğu vahyolunuyor.'**" buyrulmaktadır.

Hz. Muhammed'i diğer insanlardan ayıran yönü ne idi?

Hz. Muhammed, Allah'tan vahiy alan bir insandır. Onu diğer insanlardan farklı kılan yönü ise, Allah'tan vahiy alan birisi oluşudur. Ayrıca peygamberler, Allah'ın izniyle mucizeler gösterirler. **Mucizeler**, insanları hakyola çağırmak için Allah'ın izniyle peygamberler tarafından gösterilen olağanüstü olaylara denir.

ÖZET

Peygamber Efendimiz doğduğu zaman Mekke halkı genellikle ticaretle uğraşıyordu. Mekke, kültürel ve ekonomik açıdan çok gelişmiş bir durumdaydı. Kadınlara değer verilmiyordu. Putlara tapılıyor, putlar için kurbanlar kesiliyordu. Fuhuş, kumar, tefecilik, içki gibi fert ve toplumu olumsuz etkileyen birçok kötü davranışlar mevcuttu. Peygamberimiz hiçbir kötülüğe bulaşmamış, herkesin sevgisini kazanmıştı. Mekke halkı -peygamberlik gelmeden önce- ona güvendiği için Muhammedül Emin lâkabını takmışlardı.

Peygamberimiz 40 yaşına kadar sık sık Mekke'nin sıkıcı ortamından uzaklaşıp, mağarada düşünceye dalyordu. Hira Mağarası'nda inzivaya çekildiği böyle bir günde Cebrail tarafından kendisine ilk vahiy indirildi. Bu ayetler Alâk Suresi'nin ilk beş ayeti idi. Peygamberimiz gelen ayetleri ilk önce gizli gizli yakın çevresine aktardı. Kendisinin peygamberliğine ilk önce inananlara "ilk Müslümanlar denilir. Müslümanların sayısı artınca müşrikler, işkence ve eziyetlerini özellikle yoksul ve kimsesiz müslümanlar üzerinde yaygınlaştırdılar. Daha sonra Allah'ın emriyle İslâm çağrısı açıktan yapılmaya başlandı.

İşkenceler artınca müslümanlara Mekke'den Medine'ye hicret (göç) etmelerine izin verildi. Peygamberimiz, uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra Medine'ye sevinç gösterileri eşliğinde ulaştı. Medine'de Ebu Eyüp El Ensari'nin evinde kaldı. İlk iş olarak da Mescidinebi'yi yaptırdı.

Mescidinebi, ekonomik, sosyal ve eğitici birçok kararların alındığı merkez haline geldi. Topluca kılınan namazların ardından , vahiyle gelen ayetler Peygamberimiz tarafından ahabına (arkadaşlarına) burada açıklanıyordu. Evs ile Hazrec kabileleri arasında savaşların bile çıkmasına neden olan anlaşmazlıkların toplumsal barış ve huzur adına çözülmesi gerekiyordu. Hz. Peygamber, Medine'ye Hicreti'nden sonra bu iki kabile arasında yıllardır devam eden sorunları çözmüştür.. Böylece Müslümanlar arasında toplumsal barış sağlanmış idi. Medine'de Müslümanlardan başka Beni Nadir, Kurayza ve Beni Kaynuka toplulukları vardı. Büyük çoğunluğu oluşturan bu üç kabile Yahudi idi. Peygamberimiz, dinin herkese ulaştırılması için toplumsal barışın her şeyden çok önemli olduğuna inanıyordu. Bu yüzden Yahudiler ve Müslümanlar arasında geniş perspektifli bir antlaşma yapıldı Mekke'yi fethettikten sonra Veda Hutbesi'ni okudu. Veda Hutbesi"nde herkesin eşit olduğu, kadınlara değer verildiği konuları başta olmak üzere birçok konu bulunmaktadır.

Peygamberimiz barışçıl bir insandı. Hiç kimseyi kırmazdı. Çocukları çok sever onlarla şakalaşırđı. Herkese saygı ve sevgi gösterirdi. Sözünde durur, zengin-fakir ayrımı yapmazdı. O, bir insan hem de bir peygamber idi. Allah'tan vahiy alması, ile insanlardan ayrılıyordu.

Konu ile ilgili daha geniş bilgi için Peygamberimizin hayatını anlatan MEB Talim Terbiye Kurulunca onaylanmış Siyer Kitaplarını okuyabilirsiniz.

ARAŞTIRMA VE UYGULAMALAR

- 1- Peygamberimize ilk vahyin geldiği mağaranın adı-----
- 2- Peygamberimize gelen ilk vahiy----- sözcüğü ile başlar.
- 3- Peygamberimiz Mekke'den Medine'ye göç etmesine----- denir.
- 4- Peygamberimizin Medine'de yaptığı mescidin adı-----
- 5- Mescidinebi'nin yanında bulunan eğitim kurumunun adı-----
- 6-Peygamberimiz hicret ederken saklandığı yerin adı-----
- 7-Peygamberimiz, Mekke'yi fethettikten sonra-----Hutbesi'ni okudu.
- 8- Peygamberimize gelen ilk vahiy-----suresinin ilk beş ayeti idi.
- 9- Peygamberimize Mekke halkı-----lâkabını takmıştı.
- 10-Peygamberimiz ile birlikte Mekke'den Medine'ye giden kişi-----dir.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1-Aşağıdakilerden hangisi ilk müslümanlardan **değildir**?

- A- Hz. Ebu Bekir
- B- Hz. Zeyd
- C- Hz. Hatice
- D-Hz. Ömer

2-Aşağıdakilerden hangisi Peygamberimizin Muhammed-ül Emin lâkabıyla ilgisi yoktur?

- A-Güvenirlilik
- B-Doğruluk
- C-Dürüstlük
- D-Hayırseverlik

3- İslâmiyet gelmeden önceki dönem hangi adla anılıyordu?

- A-Cahiliyye
- B-Medine Dönemi
- C-Fetret Dönemi
- D-Mekke Dönemi

4-Aşağıdakilerden hangisi Hanif'in tanımıdır?

- A-Peygamberimize ilk inanan insanlara verilen addır.
- B-Hz. İbrahim'in dinine inanan insanlara verilen addır.
- C-Medine'ye hicret edenlere denir.
- D-Medine'ye hicret edenlere her türlü yardımı yapanlara denir.

5-Hicret için aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A-Hicrî takvimin başlangıcıdır
- B-Mekke'den Medine'ye yapılmıştır.
- C-Önce Peygamberimiz daha sonra diğer müslümanlar göç etmiştir.
- D-Hicret edenlere muhacir denir.

6-Hangi savaş sonucunda müşrik esirler on müslümana okuma yazma öğretilmeleri karşılığında serbest bırakılmışlardır?

- A-Uhut
- B-Bedir
- C-Hayber
- D-Mekke Fethi

7-Aşağıdakilerden hangisi Veda Hutbesi'nde yer almaz?

- A-Haksız kazanç kaldırıldı
- B-Bütün insanlar eşittir
- C-İntikamlar mutlaka alınacak
- D-Kan davası kaldırıldı

8-Peygamberimiz kaç yaşında vefat etmiştir?

- A-61
- B- 60
- C-73
- D-63

9-Aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A-Mekke'den Medine'ye göç edenlere muhacir denir.
- B-Göç edenlere her türlü yardımı yapanlara ensar denir
- C-Peygamberimizin ilk ve son hutbesi Veda Hutbesi'dir
- D-Suffa'da eğitim ve öğretim veriliyordu.

10-Peygamberimizin güzel ahlâkı için aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A-Barışçı
- B-Güvenilir
- C-İntikamcı
- D-Dürüst

NAMAZDA OKUNAN BAZI KISA SURELER

FATİHA SURESİ

1-El hamdü lillahi rabbil âlemin. Errahmânirrahîm. Mâliki yevmiddîn. İyyâke na'büdü ve iyyake nestâîn. İhdines sıratal müstakîm. Sıratallezine en amte aleyhim gayril ma' dûbi aleyhim veleddâllîn. (amin)

Hamd, alemlerin Rabb'i olan Allah'a mahsustur. O Rahman ve Rahimdir. O, din gününün sahibidir. Ancak sana kulluk eder, ancak senden yardım dileriz. Bizi doğru yola nimet verdiğin kimselerin yoluna ilet. Gazaba uğrayanların ve sapanların yoluna değil.

FİL SURESİ

2-Elem tere keyfe feale rabbüke bieshabilfil. Elem yec' al keydehüm fi tadrîl. Ve ersele aleyhim tayran ebaîl. Termîhim bihicâratın min sicîl. Fecealehüm keasfin me'kül

Ey Muhammed! Kabeyi yıkmaya gelen fil sahiplerine Rabb'inin ne yaptığını görmedin mi? Onların düzenlerini boşa çıkarmadı mı? Onların üzerine sert taşlar atan sürülerle kuşlar gönderdi. Sonunda onları, yenilmiş ekin gibi yaptı.

KUREYŞ SURESİ

3-Li îlafî kureyşin îlâfihim rihleteşşitâi vessayf. Fel ya'büdû rabbe hâzel beyt. Ellezi et'amehüm min cûin va amenehüm min havf

Kureyş kabilesinin yaz ve kış yolculuklarında uzlaşması ve anlaşması sağlanmıştı. Öyleyse kendilerini açken doyuran ve korku içindeyken güven veren bu Kabe'nin Rabbine kulluk etsinler.

KEVSER SURESİ

4-İnna âtayne kelkevser. Fesallili rabbike venhar. İnna şânieke hüvel ebter

Ey Muhammed! Doğrusu sana pek çok nimet vermişizdir. Öyleyse Rabb'in için namaz kıl, kurban kes. Doğrusu adı sanı ortadan kalkacak olan, sana kin tutan kimsedir.

MÂÛN SURESİ

5-Eraeytellezi yükezzibü biddîn. Fezâlikellezî yedu'ul yetîm. Velâ yehuddu alâ taâmil miskîn. Feveylünlil müsallîn. Ellezîne hüm an salâtihim sâhûn. Ellezîne hüm yürâ ûne veyemneûnel mâûn

Ey Muhammed! Dini yalan sayanı gördün mü? Öksüzü kakıştıran, yoksulu doyurmaya yanaşmayan kimse işte odur. Vay o namaz kılanların haline ki; Onlar kıldıkları namazda gafildirler. Onlar gösteriş yaparlar Onlar basit şeyleri dahi vermezler.